

СЛАВЯН И НЕРУШИМЫЙ ИХ СОЮЗ

• Лёзна: 100-годдзе з дня нараджэння М. Ц. Лынькова

«Тут калісьці ў маленстве блукаў ён Па сцяжынках і ціхіх галях. І тады ўжо, відаць, адшукаў ён У нябёсы, да зор светлы шлях».

тэматыкі, і зробленыя іх рукамі разнастайныя вырабы. Сустрэча з педкалектывам школы, яе выхаванцамі, дырэктарамі школьных устаноў раёна і ўсімі тымі, хто выказаў жаданне стаць удзельнікам святочнага мерапрыемства, пачалася з выступлення гасцей з Віцебска. Сярод іх — Давід Сімановіч, імя якога добра знаёма крынкаўцам. У канцы 50-х гадоў ён працаваў у мясцовай школе выкладчыкам рускай мовы і літаратуры. А ў 1961 годзе, калі М.

Фёдарова, Ксеня Купчонок, Таня Марозава і Маша Ганчарова разам з дырэктарам музея, педагогам Н. В. Сударыкавай. А затым гасцей чакалі ў «Беларускай хатцы» — пакоі, дзе ўвасоблены былі беларускіх сялян мінулых часоў. З задавальненнем праслухалі яны дайшоўшую да нас ад матуль і бабуль «Калыханку» у выкананні метадыста раённага цэнтра пазашкольнай работы Т. Д. Дзядчыкаў, паскакалі ў вясёлым народным танцы разам з дзевяці-

Адсюль у свет яго пачаўся шлях

Ц. Лынькоў наведаў Крынкi, Давід Рыгоравіч у якасці супрацоўніка абласнога тэлебачання зрабіў цікавую перадачу аб гэтай неар-

класнікамі Сашам Усцінавым, Оляй Папялёнак і шасцікласніцай Тані Краўчанка, якія выконвалі ролю гасцінных гаспадароў.

Урачыстасці працягваліся ў Крынкаўскім сельскім Доме культуры. Аб жыцці і творчасці нашага славутага земляка, яго грамадскай дзейнасці і ўкладзе ў сусветную культуру гаварыла ў сваім прывітальным слове намеснік старшыні райвыканкома В. К. Мышко. «Усе творы Міхаса Ціханавіча прасякнуты надзвычайнай дабрыйей і чалавечасцю. Ён — вяршыня нашай нацыянальнай літаратуры», — падкрэсліла выступаючая. І выказала ўпэўненасць у тым, што памяць аб М. Ц. Лыньковым будзе назаўсёды захоўвацца ў сэрцах яго ўдзячных землякоў. «Апошнія гады свайго жыцця ён вельмі любіў сядзець каля вогнішча і слухаць шум нарачанскіх хваляў...», — такімі словамі пачалася літаратурна-музычная кампазіцыя, прысвечаная юбілейнай даце. На сцэне з прытушаным святлом у гэты час сядзеў каля імправізаванага вогнішча, разпораз варушачы ў ім вугалле, сам Міхал Ціханавіч, вобраз якога ўда-

ён быццам бы вяртаўся думкамі ў свае пражытыя гады, ацэньваў тое, што ўдалося зрабіць. А пакінуў гэты чалавек на зямлі адметны непаўторны след. Аб гэтым сведчаць і напісаныя ім творы, буйнейшы сярод якіх — «Векапомныя дні», і ўдзел у разнастайных грамадскіх справах, і здзейснены паездкі за мяжу. Раскаж пра ўсё гэта і гукаў са сцэны.

Увогуле, увесь сцэнарый вечара, асабліва важкі ўклад у напісанне якога ўнёс метадыст РДК Генадзь Цыганкоў, даваў прысутным магчымасць як бы перагарнуць зноў старонкі жыццявага і творчага шляху слаўнага сына беларускага народа. Удала ўпісаліся ў агульную канву і выступленні гасцей. Да месца былі выкарыстаны і кадры кінахронікі. А мясцовы мастак Аляксандр Каваленка зрабіў для афармлення сцэны выдатны партрэт М. Ц. Лынькова.

Успамінамі пра Міхаса Ціханавіча на вечары падзяляліся настаўніца-пенсіянерка, былы дырэктар і стваральніца школьнага музея, ініцыятар арганізацыі сустрэч з пісьменнікам і яго роднымі Л. І. Алёшкіна. Лілія Іосіфаўна прыгадала, як у свой прыезд у Крынкi наш зямляк, нягледзячы на тое, што вельмі стаміўся пасля доўгай дарогі, не адмовіў ёй у просьбе разам з крыткам Дзмітрыем Бугаёвым пабываць на ўроку ў старэйшых класах, выступіць перад

раным святлом. І ўвогуле, яму былі ўласцівы такі і жыццёва будрасць». А потым былі прыём у ганаровыя піянеры дружыны імя М. Акцябрскай, мітынг каля клуба з удзелам працаўнікоў племязавода «Крынкi» і прадстаўнікоў грамадскасці, шматлікія размовы з мясцовымі жыхарамі.

Своеасаблівы настрой стварылі сваімі выступленнямі самадзейныя артысты. На сцэне выступілі народны хор народнай песні РДК пад кіраўніцтвам Юрыя Казлова, юныя выхаванцы лёзненскай школы мастацтваў, салісты, дырэктары Адамскага і Дабрамыслінскага СДК Ганна Макравусова і Аляксей Агееў, выканаўца аўтарскіх песень Воляга Гудзевлева, якая разам з Давідам Сімановічам праспявала яго знакамітую «Станцыю Крынкi», мясцовыя школьнікі, сярод якіх і пяцікласнік Андрэй Бараўчанка, які удала спра-

вусіў за ролю Міколікі-паравоза ў інсцэніроўцы ўрыўка з аналагічнага лынькоўскага твора.

Свае адносіны да пісьменніка выказала ў вершы ўласнага сачынення вучаніца сярэдняй школы № 2 гарпасёлка Лёзна Аля Фанарыкава, якая прачытала «Урок пра земляка».

У сваім заключным слове, з якім да ўдзельнікаў святочнага вечарыны звярнуўся дырэктар Крынкаўскай СШ С. А. Жарына, яна шчыра дзякавала гасцям, арганізатарам і ўдзельнікам мерапрыемства, а таксама спонсарам, аказушым матэрыяльную дапамогу пры падрыхтоўцы да ўрачыстасці — кіраўніцтву Віцебскага аддзялення Беларускай чыгуначнага чале з начальнікам Н. А. Крыловым, племязавода «Крынкi», лясніцтва. «Творчасць М. Ц. Лынькова — невычэрпальны крыніца натхнення», — падкрэсліла Святлана Антонаўна. — Нам яшчэ дужа акаваліцца ў ілюдовым творам!»

Л. ПАКОЛКІНА.

НА ЗДЫМКАХ: вось так гасцінны, з хлебам-салом сустрэкалі пісьменніка ў Віцебска і Мінска на ганку Крынкаўскай сярэдняй школы дзевяцікласнікі Аліксей Тарасав, Вадзім Усцінаў і настаўніца пачатковых класаў Т. В. Угалева, выступае госць з Масквы — пісьменнік, ганаровы акадэмік Пушкінскай акадэміі, ураджэнец вёскі Зубаўкі Г. Б. Пацыенка, сваймі уражаннямі ад сустрэчы з Міхасём Ціханавічам Лыньковым дзеліцца былая выкладчыца беларускай мовы і літаратуры, а цяпер пенсіянерка Л. І. Алёшкіна, па чьёй ініцыятыве ў 1959 годзе пачалася перапіска са знакамітым земляком.

Фота Я. ДУДКІНА.

Гэтымі паэтычнымі радкамі, на ўзніслаўно ночце хочацца пачаць артыкул, прысвечаны святкаванню 100-годдзя з дня нараджэння нашага славутага земляка, народнага пісьменніка Беларусі Міхаса Лынькова, што праходзіла ў канцы лістапада на Лёзненшчыне, а, дакладней, у Крынках.

Чаму менавіта яны былі абраны ў якасці таго месца, дзе адбываліся асноўныя ўрачыстасці? Справа ў тым, што як раз тут знаходзіцца сярэдняя школа, якая носіць імя аднаго з класікаў беларускай літаратуры. Яго бюст устаноўлены перад уваходам у школьны будынак. Тут знаходзіцца і музей М. Ц. Лынькова.

... Даўно ўжо Крынкi не наведала адразу столькі знакамітасцей, як у той памятнай восенескай дзень. Прыбыўшы на свята, як і вядзецца па даўняй традыцыі, гасцінны сустрэкалі на ганку школы старшакласнікі і педагогі, апранутыя ў беларускія нацыянальныя касцюмы. Ім быў паднесены нязменны ў такіх выпадках хлеб-соль — сімвал дабрабытнасці і сардэчнасці. А яе толькі загрошаны на ўрачыстасці увазілі ў школьнае фае, зачытаў добра вядомая многім і папулярная ў апошні час песня «Сябра ў нашай хатце свята». Менавіта так называлася і выстава вынаваўскіх работ, прымеркаваная да юбілейнай даты, разгорнутая на першым паверсе. Чого тут толькі не было? І малюнкi па творам Міхаса Ціханавіча, і напісаныя школьнікамі вершы адвадзенай

дынарнай паэдаі. Залісы яе сцэнарый, фотаздымкі і іншыя матэрыялы віцебскі літаратурны перадаў школьнаму музею. У яго выкананні прагнаў верш аб Крынках і іншыя паэтычныя творы ўласнага сачынення, прысвечаныя гэтым мясцінам. З няёмкай цікавасцю слухалі прысутныя выступленні старшыні абласнога аддзялення Саюза беларускіх пісьменнікаў Франца Сіўко, паэта Анатоля Канапелькі. Успамінамі аб свайй першай сустрэчы з творчасцю Міхаса Ціханавіча падзяляўся наш зямляк, пісьменнік, ганаровы акадэмік Пушкінскай акадэміі Генадзь Пацыенка, які жыве ў Маскве.

А затым слова ўзялі прадстаўнікі літаратурных колаў беларускай сталіцы. Шмат чаго новага, невядомага для сябе даведаліся ўдзельнікі сустрэчы ў час выступленняў намесніка сакратара Саюза пісьменнікаў Беларусі Навума Гальпяровіча, намесніка галоўнага рэдактара часопіса «Нёман», празаіка Віктара Праўдзіна. Гасцямі мясцовых школьнікаў у гэты дзень былі таксама беларускі празаік Уладзімір Саламаха, літкансультант Саюза пісьменнікаў Таццяна Галіна.

Шчырая, сардэчная размова завяршылася ўручэннем памятных падарункаў, многія з якіх папоўняць экспазіцыю школьнага музея. Экскурсію па ім на высокім прафесійным узроўні правялі сямякласніца Насця Багданова, Таня Мазура, Люба Шчарбакова, Таня

ла ўвасобіў галоўны заахэнік упраўлення райсельгасхарча В. В. Каштанаў. Разам з пісьменнікам

вучнямі. «У яго былі надзвычай добрыя вочы», — падкрэсліла жанчына. — Яны як бы свяціліся ўнут-